

Motion till riksdagen 2021/22:1149

av **Kristina Axén Olin och Pia Steensland (M, KD)**

med anledning av skr. 2020/21:213 Riksrevisionens rapport om riktade utbyggnadsuppdrag till universitet och högskolor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en samlad måluppfyllelseanalys vid utbyggnadsuppdrag, i dialog med lärosätena, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga utbyggnadsuppdraget riktat mot samhällsbyggnad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en samlad uppföljning av satsningarna och informera riksdagen om utfallet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionen har granskat hur regeringen har styrt utbyggnaden av platser vid universitet och högskolor. Av rapporten framkommer brister kring resultatet, dvs. utbyggnaden har inte bidragit till någon avsevärd ökning av högskoleutbildade inom de bristyrken som utökningen var ämnad att leda till. Orsaken till detta är att regeringen inte har tagit hänsyn till lärosätenas förutsättningar att genomföra utbildningarna och inte haft en djupare dialog med lärosätena om hur de på bästa sätt kan uppfylla uppdraget. Vidare påpekar Riksrevisionen att det inte har gjorts någon uppföljning eller analys av satsningarna, och regeringen har inte informerat riksdagen om utfallet av utbyggnadsuppdragen.

Rörande utbildningar inom samhällsbyggnad har regeringen för detta uppdrag låtit lärosätena definiera vad samhällsutbyggnad är och vilka utbildningar som ska byggas

ut. Här finns det behov av att förtydliga och säkerställa att de utbildningar som lärosätena bygger ut råder bot på de yrken inom byggsektorn där det råder kompetensbrist.

Det råder en stor arbetskraftsbrist inom flera samhällsviktiga yrkesgrupper. Det är därför nödvändigt att en utökning av volymen vid dessa utbildningar sker genomtänkt och i dialog med lärosätena så att ett positivt resultat uppnås. Riksrevisionen har flera förslag på hur regeringen på ett mer ändamålsenligt sätt kan arbeta ihop med lärosätena för att motverka arbetskraftsbristen inom samhällsviktiga yrkesgrupper. Att skapa fler högskoleplatser till bristyrken där det i dag redan råder lågt söktryck och platser står tomma löser inte problemet. Utökningen av platser måste självfallet följas upp och utvärderas samt redovisas för riksdagen.

Utbildningssatsningar har under sju års tid varit regeringens huvudsakliga åtgärd för att nå målet om EU:s lägsta arbetslöshet. Att Riksrevisionen nu visar att satsningar inte gett fler utbildningar inom bristyrken ger en delförklaring till att Sverige nu har EU:s fjärde högsta arbetslöshet och att vi inte längre har EU:s högsta sysselsättningsgrad. Moderaterna och Kristdemokraterna anser att utbildning är ett viktigt verktyg för att bekämpa arbetslösheten, men då krävs en förändrad politik.

En väl fungerande högre utbildning av god kvalitet vid universitet och högskolor är grundbulten för Sveriges tillväxt. Dimensioneringen av platserna behöver utformas för att förekomma allvarliga matchningsproblem på arbetsmarknaden. Det är dock av högsta vikt att regeringen inte använder en utbyggnad av platser som en meningslös sysselsättningsåtgärd. En väl genomförd måluppfyllelseanalys av utbyggnadsuppdraget är en förutsättning för att garantera att en åtgärd som denna får faktisk effekt. En sådan analys ska delges riksdagen.

Kristina Axén Olin (M)

Pia Steensland (KD)